

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 103

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Νοέμβριος 2024 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
- Έκλεισε ο διαγωνισμός για το έργο κατασκευής αγωγού φ/α Ελλάδας – ΔΒΜ – 5 προσφορές	4
- Στην αγορά λιγνίτη από το Κόσοβο για την μείωση της τιμής ενέργειας στρέφεται η Βόρεια Μακεδονία	4
- Εξελίξεις στην αγορά φωτοβολταϊκών στην Βόρεια Μακεδονία	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- Κατασκευαστικές εργασίες στο εξωτερικό πραγματοποιήσεις από εταιρείες της Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία Ιαν.-Σεπτ. 2024)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
- Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Βόρειας Μακεδονίας: Διατηρείται η σταθερότητα παρά τις προκλήσεις	4
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
- Επενδύσεις ύψους 1 δις. ευρώ στις υποδομές για το 2025 προαναγγέλλει η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
- Έρευνα για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Βόρεια Μακεδονία	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	5
- 14 εκ. ευρώ στον αγροτικό τομέα μέσω ευρωπαϊκού προγράμματος IPARD	5
1.7 Τομέας Τουρισμού	5
- Αριθμός τουριστών και διανυκτερεύσεων (Σεπτέμβριος 2024)	5
1.8 Τομέας Εμπορίου	5
- Δημιουργία Εμπορικού Επιμελητηρίου Αυστραλίας – Βόρειας Μακεδονίας	5
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	6
- Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	6
https://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS%20No%2068_2024%20mk.pdf	6
2. Οικονομικές ειδήσεις	6
- Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε και καταθέτει στην Βουλή το σχέδιο του προϋπολογισμού για το έτος 2025	6
- Συνεχίζεται η πτώση της βιομηχανικής παραγωγής στην Βόρεια Μακεδονία	6
- Εκτιμήσεις Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για την πορεία της οικονομίας της χώρας	6
- Έκδοση χρέους 150 εκ. ευρώ με 3,8% επιτόκιο	7
- Φθινοπωρινές προβλέψεις Ε.Ε. για την ανάπτυξη της Βόρειας Μακεδονίας	7
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	7
- Η ΕΕ ενέκρινε την έκθεση αξιολόγησης προόδου για την Βόρεια Μακεδονία	7
- Αίτημα της Βόρειας Μακεδονίας προς την ΕΕ για καταβολή τμήματος κονδυλίων στο πλαίσιο του Growth Plan	7
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	7
- Μέτρα διευκόλυνσης των διασυνοριακών διελεύσεων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Κοσόβου	7
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	8
- Διατηρεί τη δεύτερη θέση η Ελλάδα σε όρους αποθέματος Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία (2019-2023)	8
- Η USJE (Όμιλος TITAN) συνεχίζει τις επενδύσεις στον τομέα της ψηφιοποίησης	8
- ΟΚΤΑ AD: Δράση υποστήριξης Ερυθρού Σταυρού πόλης Σκοπίων	8
- Παγκόσμια Τράπεζα: Τα Δυτικά Βαλκάνια πρέπει να επενδύσουν δισεκατομμύρια για την προστασία τους από την κλιματική αλλαγή	8
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	8
- Η Μεικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης στα Σκόπια (Σκόπια, 23-24/9//2024)	8

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Δούκας Μαρινόπουλος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

- **Έκλεισε ο διαγωνισμός για το έργο κατασκευής αγωγού φ/α Ελλάδας – ΔΒΜ – 5 προσφορές**
Η επισπεύδουσα κρατική εταιρεία ενέργειας και μεταφοράς φυσικού αερίου της Βόρειας Μακεδονίας NOMAGAS AD Skopje ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης προσφορών για την επιλογή εργολάβου κατασκευής διασυνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου με την Ελλάδα. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της εταιρείας, στον διαγωνισμό ανταποκρίθηκαν πέντε εταιρείες, εκ των οποίων μία είναι εταιρεία τοπικών συμφερόντων, δύο ιταλικές, μία σερβική και μία τουρκική. Σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, η εταιρεία που θα επιλεγεί έχει προθεσμία δύο ετών για την κατασκευή του τμήματος της διασύνδεσης εντός της επικράτειας της ΒΜ, μήκους 67 χλμ. Τα κεφάλαια για την κατασκευή του αγωγού παρέχονται μέσω δανείων και επιχορηγήσεων από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων 28,9 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, 44 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, 9,9 εκατ. ευρώ επενδυτική επιχορήγηση όπως και 100% επιχορήγηση για παροχή τεχνικής βοήθειας μέσω WBIF. Ο αγωγός θα δύναται, εκτός από φυσικό αέριο, να μεταφέρει και υδρογόνο.

-Στην αγορά λιγνίτη από το Κόσοβο για την μείωση της τιμής ενέργειας στρέφεται η Βόρεια Μακεδονία

Ο υπουργός Οικονομίας και Εργασίας της Βόρειας Μακεδονίας, σε συνέντευξή του ανέφερε ότι σε συνάντηση με την κυβέρνηση του Κοσόβου επιτεύχθηκε συμφωνία στον τομέα της ενέργειας και συγκεκριμένα στον τομέα του λιγνίτη. Κατά την εκτίμησή του, το Κόσοβο διαθέτει πλεονάσματα στον λιγνίτη και μάλιστα τον προσφέρει σε ανταγωνιστικές τιμές κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει στη μείωση της τιμής του ρεύματος.

- Εξελίξεις στην αγορά φωτοβολταϊκών στην Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με στοιχεία της Ρυθμιστικής Επιτροπής για Ενέργεια, Υδάτων και Υπηρεσιών Διαχείρισης Αστικών Απορριμμάτων της Βόρειας Μακεδονίας, φέτος και μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί άδειες για νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύνολο εγκατεστημένης ισχύος σχεδόν 272 MW. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, συνολικά επεξεργάστηκαν από την αρμόδια επιτροπή 254 αιτήσεις από ιδιώτες επενδυτές. Το 2023, η Ρυθμιστική Επιτροπή της χώρας εξέδωσε άδειες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σχεδόν 399 MW, ενώ το 2022 εκδόθηκαν άδειες ισχύος 152,2 MW.

1.2 **Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate**

- Κατασκευαστικές εργασίες στο εξωτερικό πραγματοποιηθείσες από εταιρείες της Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία Ιαν.-Σεπτ. 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024, η συνολική αξία των συμβατικών κατασκευαστικών εργασιών στο εξωτερικό ανήλθαν σε 343.806 χιλ. δηνάρια ή 5,6 εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 54,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, οι κατασκευαστικές επιχειρήσεις από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας έχουν ολοκληρώσει εργασίες στο εξωτερικό συνολικού ποσού 141.833 χιλ. δηνάρια ή περίπου 2,31 εκ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση 1,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

1.3 **Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας**

-Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Βόρειας Μακεδονίας: Διατηρείται η σταθερότητα παρά τις προκλήσεις

Η Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της χώρας συνεδρίασε στις 21 Νοεμβρίου και σε ανακοίνωσή της τονίζει ότι παρά τις πολλαπλές κρίσεις, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος διατηρήθηκε και οι κίνδυνοι παρέμειναν σε μέτριο επίπεδο. Πέρυσι, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λειτούργησαν σε ένα ευνοϊκότερο μακροοικονομικό περιβάλλον και πέτυχαν σταθερά αποτελέσματα και εμβάθυνση της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι και αβεβαιότητες που σχετίζονται κυρίως με το εξωτερικό περιβάλλον και τις

επιπτώσεις της γεωπολιτικής αναταραχής και του γεωοικονομικού κατακερματισμού. Της συνεδρίασης προέδρευσε η Διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας κυρία Anita Angelovska-Bezhoska.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

- Επενδύσεις ύψους 1 δις. ευρώ στις υποδομές για το 2025 προαναγγέλλει η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας

Το 2025 θα επενδυθεί σχεδόν ένα δισεκατομμύριο ευρώ σε υποδομές και συγκεκριμένα σε μεγάλα έργα αυτοκινητοδρόμων (Διάδρομοι 8 και 10d). Από αυτό το ποσό, περίπου 250 εκατ. ευρώ αφορά σε τοπικούς δρόμους και σιδηροδρομικές γραμμές ενώ το υπόλοιπο ποσό σε αυτοκινητοδρόμους.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

- Έρευνα για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με έρευνα της Ένωσης ηλεκτρονικού εμπορίου της Βόρειας Μακεδονίας, οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος στην χώρα είναι η ταχύτητα παράδοσης, η ευελιξία, η αξιοπιστία και ο ανεπαρκής επαγγελματισμός των διανομέων. Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι στη χώρα πάνω από το 86,6% των νοικοκυριών έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο και το 88,3% του πληθυσμού είναι ενεργοί χρήστες του Διαδικτύου. Σε σύγκριση με την Ευρώπη, η περιοχή έχει το χαμηλότερο επίπεδο κατόχων ηλεκτρονικών τραπεζικών λογαριασμών, καρτών πληρωμής και χρησιμοποιεί λιγότερο τις κάρτες πληρωμών ενώ τα μετρητά εξακολουθούν να είναι η κυρίαρχη μέθοδος πληρωμής. Οι χώρες από τα Δυτικά Βαλκάνια έχουν σημειώσει πρόοδο στο ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά παρά την ανάπτυξη, κατατάσσονται σε χαμηλότερη θέση σε σύγκριση με τις ευρωπαϊκές χώρες. Τα τελευταία πέντε χρόνια, η Αλβανία έχει σημειώσει ανάπτυξη 370% στο ηλεκτρονικό εμπόριο ενώ η Βόρεια Μακεδονία κατατάσσεται δεύτερη στην περιοχή με 54%.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-14 εκ. ευρώ στον αγροτικό τομέα μέσω ευρωπαϊκού προγράμματος IPARD

Ο Οργανισμός Οικονομικής Στήριξης για τη Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη της Βόρειας Μακεδονίας προκήρυξε Δημόσια Πρόσκληση για υποβολή αιτημάτων οικονομικής στήριξης για το μέτρο 7 του Προγράμματος IPARD 2021-2027, συνολικής αξίας 14 εκ. ευρώ. Η οικονομική ενίσχυση (επιχορήγηση) συνίσταται στην επιδότηση κατά 60% της αξίας των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την διαφοροποίηση καλλιέργειας των αγροκτημάτων και ανάπτυξης επιχειρήσεων. Το ποσοστό αυξάνεται στο 70% για επενδύσεις νέων αγροτών ή πιστοποιημένων βιολογικών καλλιεργητών και για συλλογικές επενδύσεις. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθεί κατά 10% επιπλέον για επενδύσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση απορριμμάτων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την κυκλική οικονομία.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Αριθμός τουριστών και διανυκτερεύσεων (Σεπτέμβριος 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο αριθμός των τουριστών τον Σεπτέμβριο του 2024 ανήλθε σε 134.829 άτομα, εκ των οποίων το 24,6% ήταν εγχώριοι τουρίστες και το 75,4% ήταν ξένοι τουρίστες. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων τον Σεπτέμβριο του 2024 ήταν 262.632, εκ των οποίων το 31,9% πραγματοποιήθηκαν από εγχώριους τουρίστες και το άλλο 68,1% πραγματοποιήθηκε από ξένους τουρίστες. Την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 8,3% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 5,0%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

- Δημιουργία Εμπορικού Επιμελητηρίου Αυστραλίας – Βόρειας Μακεδονίας

Άνοιξαν οι νέες εγκαταστάσεις του διμερούς Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου στο Περθ της Δυτικής Αυστραλίας. Σύμφωνα με τις σχετικές ανακοινώσεις, στόχος είναι μια νέα ώθηση στην

ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Σημειώνεται ότι στην Αυστραλία κατοικεί σημαντικός αριθμός πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.68/2024 από 13 Νοεμβρίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20No%2068_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

- Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε και καταθέτει στην Βουλή το σχέδιο του προϋπολογισμού για το έτος 2025

Η κυβέρνηση της χώρας ενέκρινε σχέδιο προϋπολογισμού για το 2025, τα βασικά στοιχεία του οποίου συνοψίζονται ως εξής: α) Τα συνολικά κρατικά έσοδα για το 2025 έχουν προγραμματιστεί στα 358 δισ. δηνάρια, ήτοι περίπου 5,83 δισ. ευρώ, δηλαδή 13% περισσότερα από τον προϋπολογισμό του 2024. Οι συνολικές δαπάνες προβλέπονται στα 400 δισ. δηνάρια ή περίπου 6,51 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 10% σε σχέση με το προϋπολογισμό για το 2024 και β) Η οικονομική ανάπτυξη τοποθετείται από την Κυβέρνηση στο 3,7% του ΑΕΠ και το δημοσιονομικό έλλειμμα στο 4%. Ο πληθωρισμός υπολογίζεται στο 2,2%. Σύμφωνα με την Υπ. Οικονομικών της χώρας, κα Dimitrieska-Kochoska, ο προϋπολογισμός του 2025 περιέχει μέτρα για τη δημοσιονομική εξυγίανση και ελεγχόμενες φορολογικές δαπάνες, καθώς και μέτρα και πολιτικές για την ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης. Κατά την ίδια, οι κεφαλαιουχικές δαπάνες κυμαίνονται στα 50,65 δισ. δηνάρια (περίπου 825 εκ. ευρώ).

-Συνεχίζεται η πτώση της βιομηχανικής παραγωγής στην Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας, τον Σεπτέμβριο του 2024 η βιομηχανική παραγωγή στην Βόρεια Μακεδονία μειώθηκε κατά 7,9%. Η βιομηχανική παραγωγή παρουσιάζει μείωση καθ' όλη την περίοδο του τρέχοντος έτους ενώ αύξηση καταγράφηκε μόνο τον Ιανουάριο κατά 2,8%, τον Φεβρουάριο κατά 0,3% και τον Ιούλιο κατά 3,8%. Σωρευτικά από τον Ιανουάριο έως το τέλος Σεπτεμβρίου, φέτος, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, η βιομηχανική παραγωγή έχει μειωθεί κατά 4,2%. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, τον Σεπτέμβριο, σε ετήσια βάση, η παραγωγή μειώθηκε στον τομέα εξόρυξης κατά 7,5%, ενώ στη μεταποιητική βιομηχανία κατά 6,6% και στον κλάδο παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού κατά 10%. Η κυριότερη αιτία της μείωσης, αν και όχι η μοναδική, είναι η συρρίκνωση της εξωτερικής ζήτησης και δη από την Γερμανία (μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Βόρειας Μακεδονίας).

-Εκτιμήσεις Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για την πορεία της οικονομίας της χώρας

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας, στις φθινοπωρινές της εκτιμήσεις, προβλέπει επιβράδυνση του πληθωρισμού και ασθενέστερη οικονομική ανάπτυξη για το 2024 και το 2025, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Απριλίου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ανάπτυξη του ΑΕΠ σε 2,3% το 2024 και 3,3% το 2025. Μεσοπρόθεσμα, οι προβλέψεις για την ανάπτυξη παραμένουν αμετάβλητες, με επιτάχυνση να αναμένεται το 2026-2027, καθώς οι προβλέψεις εδράζονται στις προσδοκίες για ένα ευνοϊκότερο εξωτερικό περιβάλλον και σε αυξημένες επενδυτικές δραστηριότητες ιδίως στον τομέα των υποδομών. Σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις ο πληθωρισμός αναμένεται στο 3,5% το 2024, ενώ το ποσοστό αναμένεται να διαμορφωθεί στο 2,5% το 2025. Το επίπεδο του πληθωρισμού αναμένεται να σταθεροποιηθεί περίπου στο 2% το 2026-2027. Η Κεντρική Τράπεζα αναμένει ότι το τραπεζικό σύστημα θα συνεχίσει να παρέχει σταθερή πιστωτική στήριξη, με ανάπτυξη 7,5% έως το τέλος του έτους. Οι καταθέσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 7,9% το 2024, ακολουθούμενες από κατά μέσο όρο αύξηση 7,7% το 2025-2027» κυρίως ως συνέχεια των εμβασμάτων.

-Έκδοση χρέους 150 εκ. ευρώ με 3,8% επιτόκιο

Το υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας εξέδωσε χρέος 150 εκατ. ευρώ σε τρεις δημοπρασίες, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας. Πρόκειται για χρεόγραφα ομολογιών 15ετούς διάρκειας και το επιτόκιο που διασφάλισαν οι δανειστές ανήλθε στο 3,8%.

-Φθινοπωρινές προβλέψεις Ε.Ε. για την ανάπτυξη της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με την έκθεση της Ε.Ε. το πρώτο εξάμηνο του έτους, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ της χώρας περιορίστηκε από τη χαμηλή εξωτερική ζήτηση, ενώ ο δομικός πληθωρισμός συνέχισε να επιβραδύνεται. Η Ε.Ε. τοποθετεί την ανάπτυξη του ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας στο 2% το 2024, 2,6% το 2025 και 2,9% το 2026. Η επιδείνωση του ισοζυγίου εμπορευμάτων και η μείωση των εμβασμάτων, μαζί με τις υπερβάσεις δαπανών, είναι πιθανό να οδηγήσουν σε πολύ υψηλότερο δημοσιονομικό έλλειμμα το 2024 από ό,τι προβλεπόταν νωρίτερα, εκτιμά η ΕΕ. Ωστόσο, σημειώνει πως η δημοσιονομική εξυγίανση απαιτεί χρόνο, με το έλλειμμα να αναμένεται να μειωθεί στο 3% μόνο σε βάθος τριετίας ενώ οι χρηματοδοτικές ανάγκες θα παραμείνουν ιδιαίτερα υψηλές το 2025 και το 2026. Η έκθεση σημειώνει, περαιτέρω, ότι ο ετήσιος πληθωρισμός τιμών καταναλωτή στη χώρα συνέχισε να μειώνεται από το ανώτατο όριο του 19,8% τον Οκτώβριο του 2022 σε μέσο όρο 3,3% τους πρώτους εννέα μήνες του 2024 ενώ αναμένεται να επιστρέψει κοντά στο 2% κατά μέσο όρο το 2025. Όσον αφορά το βασικό επιτόκιο, η έκθεση σημειώνει ότι αφού διατηρήθηκε αμετάβλητο στο 6,3% από τον Σεπτέμβριο του 2023, η Κεντρική Τράπεζα μείωσε το επιτόκιο κατά 0,25 μονάδες βάσης το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2024. Σύμφωνα με την ΕΕ, η απασχόληση μειώθηκε ελαφρά το 2023 και το πρώτο εξάμηνο του 2024, ενώ η εκροή εργατικού δυναμικού έγινε εντονότερη, ειδικά για τους νέους εργαζόμενους, με τους εργοδότες να αντιμετωπίζουν έλλειψη εργατικού δυναμικού και την ανάγκη να πληρώσουν υψηλότερους μισθούς. Ο μέσος ακαθάριστος ονομαστικός μισθός αυξήθηκε κατά 14,8% σε ετήσια βάση τους πρώτους οκτώ μήνες του 2024 ενώ η έκθεση πρόβλεψης αναμένει βελτίωση του δημοσιονομικού ισοζυγίου, καθώς τα δημόσια έσοδα αυξήθηκαν σημαντικά το πρώτο εξάμηνο του έτους, αντανακλώντας εν μέρει τις διευρυμένες φορολογικές νομικές αλλαγές που είχαν τεθεί σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2023 και τον Ιανουάριο του 2024.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Η ΕΕ ενέκρινε την έκθεση αξιολόγησης προόδου για την Βόρεια Μακεδονία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τις εκθέσεις διεύρυνσης που παρέχουν λεπτομερή αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί για τις χώρες που φιλοδοξούν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικά για την Βόρεια Μακεδονία σημειώνεται η ανάγκη περαιτέρω εφαρμογής μεταρρυθμίσεων και ιδίως η ανάγκη εφαρμογής των συνταγματικών μεταρρυθμίσεων ως απαραίτητο προαπαιτούμενο για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.

-Αίτημα της Βόρειας Μακεδονίας προς την ΕΕ για καταβολή τμήματος κονδυλίων στο πλαίσιο του Growth Plan

Η Βόρεια Μακεδονία αιτήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση την καταβολή της πρώτης δόσης ύψους 52,2 εκατ. ευρώ από το Σχέδιο Ανάπτυξης των Δυτικών Βαλκανίων. Στα επόμενα τρία χρόνια, σύμφωνα με το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα από το Σχέδιο Ανάπτυξης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια, η χώρα αναμένεται να λάβει πάνω από 750 εκατομμύρια ευρώ. Κάθε, ωστόσο, σχετικό αίτημα αποτελεί υποκείμενο αξιολόγησης από την ΕΕ προκειμένου να ολοκληρωθεί.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

- Μέτρα διευκόλυνσης των διασυνοριακών διελεύσεων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Κοσόβου

Σε κοινή κυβερνητική συνεδρίαση Βόρεια Μακεδονία και Κόσοβο συμφώνησαν να διευκολυνθούν τα διασυνοριακά ταξίδια από τον Ιανουάριο του 2025, εφαρμόζοντας ρυθμίσεις «ενιαίας εξυπηρέτησης» (one stop) στα συνοριακά σημεία διέλευσης. Οι υπουργοί Εσωτερικών κκ Xhelal Svecle και Pance Toskovski, υπέγραψαν το σχετικό πρωτόκολλο κατά τη διάρκεια κοινής συνάντησης των δύο πλευρών που πραγματοποιήθηκε στην Πρίστινα, Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η μείωση του χρόνου αναμονής στην συνοριακή διάβαση και η αύξηση των εμπορικών ροών.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

- Διατηρεί τη δεύτερη θέση η Ελλάδα σε όρους αποθέματος Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία (2019-2023)

Σύμφωνα με συγκριτικά στοιχεία που επεξεργάστηκε το Γραφείο μας, η αξία των Αποθεμάτων των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) στη Βόρεια Μακεδονία, στις 31.12.2023 (πλέον πρόσφατα στοιχεία) καταγράφεται ως εξής: Το 2023 τα Ελληνικά Αποθέματα Άμεσων Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία διευρύνθηκαν ελαφρώς και διαμορφώθηκαν στα 750,98 εκ. ευρώ από 728,62 εκ. ευρώ το 2022, σημειώνοντας θετική μεταβολή ύψους 3,1%. Το 2023, τα Ελληνικά Αποθέματα αντιπροσώπευαν το 10% (από 10,4% το 2022) του συνόλου των ΑΞΕ στη γειτονική χώρα, ενώ η Ελλάδα διατήρησε τη δεύτερη θέση (την οποία κατέκτησε το προηγούμενο έτος) μεταξύ των χωρών που διαθέτουν τα μεγαλύτερα αποθέματα ΑΞΕ στη Βόρεια Μακεδονία. Επισημαίνεται ότι οι ελληνικές επενδύσεις συνδέονται κατά κύριο λόγο με τους τομείς ενέργειας, μετάλλων, κλάδους λιανεμπορίου και ιδιαίτερα των τροφίμων, καθώς και τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Παρατηρείται διαχρονική αύξηση των ελληνικών ΑΞΕ στην Βόρεια Μακεδονία και σωρευτικά την πενταετία 2019-2023 έχουν σημειώσει άνοδο κατά περίπου 50%.

-Η USJE (Ομίλος TITAN) συνεχίζει τις επενδύσεις στον τομέα της ψηφιοποίησης

Σύμφωνα με ανακοίνωσή της, η εταιρεία USJE του ελληνικού ομίλου TITAN συνεχίζει να επενδύει στον εκσυγχρονισμό, την ψηφιοποίηση και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών διοχετεύοντας περίπου 20 εκατ. ευρώ για την επόμενη τριετία, μόνο σε αυτούς τους τομείς. Ως αποτέλεσμα αυτών των επενδύσεων, η Titan USJE εναρμονίζει πλήρως τα πρότυπα λειτουργίας της με εκείνα των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο, οι οποίες δραστηριοποιούνται στις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ψηφιοποίηση και ανάπτυξη σύγχρονων λύσεων βασισμένων στην τεχνητή νοημοσύνη, η εταιρεία έχει επενδύσει πάνω από έξι εκ. ευρώ τα τελευταία πέντε χρόνια..

-ΟΚΤΑ AD: Δράση υποστήριξης Ερυθρού Σταυρού πόλης Σκοπίων

Η ΟΚΤΑ AD – Σκόπια (μέλος του ομίλου HELLENiQ Energy), στο πλαίσιο της μακροχρόνιας δέσμευσής της για κοινωνικά υπεύθυνα δράση, υποστήριξε για άλλη μια φορά την εκστρατεία του Ερυθρού Σταυρού της πόλης των Σκοπίων «Σκέψου μας» που προωθεί την ανάγκη καταπολέμησης της φτώχειας. Η δωρεά της εταιρείας αφορά στην αγορά βασικών προϊόντων διατροφής που θα διατεθούν στις πιο ευάλωτες κοινωνικά κατηγορίες πολιτών. Η εταιρεία συνεργάζεται ενεργά με τον Ερυθρό Σταυρό για περισσότερα από 15 χρόνια, συμβάλλοντας συνεχώς σε διάφορες ανθρωπιστικές πρωτοβουλίες που υλοποιεί ο οργανισμός.

-Παγκόσμια Τράπεζα: Τα Δυτικά Βαλκάνια πρέπει να επενδύσουν δισεκατομμύρια για την προστασία τους από την κλιματική αλλαγή

Τα επόμενα πέντε έως δέκα χρόνια, οι έξι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων πρέπει να επενδύσουν 37 δισ. δολάρια σε προγράμματα που θα αντιμετωπίζουν την κλιματική αλλαγή εάν θέλουν να προστατεύσουν τους πληθυσμούς τους και να αποφύγουν ζημιές που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική τους ανάπτυξη, προειδοποίησε η Παγκόσμια Τράπεζα. Στην τακτική έκθεσή της για την κλιματική αλλαγή και την ανάπτυξη που σχετίζεται με τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία και το Κόσοβο, η Παγκόσμια Τράπεζα επισημαίνει ότι επενδύσεις αυτού του επιπέδου θα μετρίαζαν τις επιπτώσεις των κραδασμών και των πιέσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Η Παγκόσμια Τράπεζα υπενθύμισε στην έκθεσή της την αναγκαιότητα μείωσης των εκπομπών άνθρακα μέσω της παραγωγής ενέργειας, δηλαδή την επίτευξη μηδενικών εκπομπών έως το 2050. Αυτό περιλαμβάνει την εγκατάλειψη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύση άνθρακα, την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όπως η ηλιακή και η αιολική ενέργεια και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε πολλούς τομείς της οικονομίας και του τρόπου ζωής.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Η Μεικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης στα Σκόπια (Σκόπια, 23-24/9/2024)

Η Πρεσβεία της Ελλάδας στα Σκόπια διοργάνωσε μια ξεχωριστή παράσταση από την Μεικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης την Δευτέρα, 25 Νοεμβρίου 2024, στην αίθουσα συναυλιών της Φιλαρμονικής της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Το ρεπερτόριο περιλάμβανε κομμάτια κλασικής μουσικής και

ελληνικές μελωδίες υπό τις οδηγίες της μαέστρου Μαίρη Κωνσταντινίδου, του πιανίστα Αθανάσιου Παπαϊσίου και του σολίστ Γεώργιου Σαγκούρη. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με την ευγενική χορηγία των εταιρειών ΟΚΤΑ (όμιλος HELLNiQ Energy, EDS (όμιλος ΔΕΗ) και Stopanska Banka (Όμιλος ΕΤΕ).